

Wrocław, 13 maja 2009 roku

WK.60/132/K-23/09

**Pan
Robert Szawłowski
Kierownik Miejskiego Zakładu
Gospodarki Lokalowej**

**ul. Krasińskiego 1a
58 – 580 Szklarska Poręba**

Regionalna Izba Obrachunkowa, działając na podstawie art. 1 ust. 1 oraz w trybie art. 5 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 20 lutego do 12 marca 2009 r. kontrolę gospodarki finansowej Miejskiego Zakładu Gospodarki Lokalowej w Szklarskiej Porębie.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, którego jeden egzemplarz po podpisaniu 13 marca 2009 r. pozostawiono w jednostce.

Kontrolą objęto: sprawy ogólnie-organizacyjne, funkcjonowanie księgowości, rozrachunki, wydatki związane z zakupem usług i materiałów oraz gospodarkę składnikami majątku.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie funkcjonowania księgowości

W planie kont MZGL wprowadzonym zarządzeniem wewnętrznym Kierownika Zakładu z 31 marca 2008 r. ujęto konto 201 (bez nazwy) w opisie którego wskazano, że służy ono do ewidencji rozrachunków z odbiorcami i wykazuje saldo Wn (stan należności) oraz konto 202 – rozrachunki z dostawcami, w opisie którego wskazano, że ma zapewnić możliwość ustalenia zobowiązań i wykazywać saldo Ma (stan zobowiązań). Przyjęte zasady funkcjonowania tych kont, dopuszczające odrębne księgowania należności i zobowiązań, pozostawały w sprzeczności z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), w świetle których konto 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” może mieć dwa salda, tj. mogą wystąpić zarówno należności jak i zobowiązania.

W planie kont nie uwzględniono też konta 401 „Amortyzacja”, służącego do ewidencji kosztów amortyzacji oraz konta 761 „Pokrycie amortyzacji”, służącego do ewidencji wartości amortyzacji ujętej na koncie 401, co pozostawało w sprzeczności z przepisami powołanego rozporządzenia.

Należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ewidencjonowano na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia, gdyż jak

wynika z opisu kont zawartego w tym rozporządzeniu, udzielone pożyczki z ZFŚS winny być ujmowane na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.

W przyjętych przez jednostkę kontrolowaną zasadach (polityce) rachunkowości nie określono sposobu inwentaryzacji budynków i budowli, do czego zobowiązywały przepisy § 5 ust. 7 powołanego rozporządzenia. Ponadto w obowiązujących zasadach nie wprowadzono stosownych zapisów uwzględniających wprowadzenie od stycznia 2009 r. nowego programu komputerowego do obsługi księgowości, co pozostawało w sprzeczności z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), zgodnie z którym kierownik jednostki aktualizuje dokumentację opisującą te zasady.

W zakresie rozrachunków

W bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31.12.2007 r. wykazano należności i zobowiązania Zakładu w nieprawidłowych kwotach. Różnica pomiędzy stanem należności i zobowiązań wynikających z prowadzonej ewidencji księgowej na kontach zespołu 2, a ich stanem wykazanym w bilansie wyniosła 964.394,43 zł. Powyższe było konsekwencją przyjęcia do bilansu „per sald” kont rozrachunkowych, zamiast odrębnie należności i zobowiązań, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w powołanym rozporządzeniu.

Na koncie 231 „Rozrachunki z pracownikami” księgowano rozrachunki z osobami niebędącymi pracownikami Zakładu z tytułu realizowanych przez nich usług w ramach zawartych umów-zlecenia, które zgodnie z przepisami rozporządzenia powinny być ujmowane na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Stwierdzono też przypadki regulowania zobowiązań wynikających z wystawionych przez kontrahentów faktur za wykonane usługi i dostawy, dla których prowadzono konta analityczne: 018, 032, 153, 184, 237, 255 i 347, po terminie zapłaty wskazanym w fakturze, co pozostawało w sprzeczności z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.). Wystąpienie tej nieprawidłowości nie spowodowało wystąpienia skutków finansowych w postaci zapłaty odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowej zapłaty faktur (wystawcy faktur nie naliczali odsetek za zwłokę).

W zakresie gospodarki składnikami majątku

Zakupiony w 2007 r. środek trwały (kopiarka o wartości 5.935 zł) oraz programy komputerowe (łącznie wartość 3.547,60 zł) nie zostały ujęte odpowiednio na koncie 011 „Środki trwałe” i koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, a wydatki związane z ich nabyciem zostały zaksięgowane w koszty bieżącej działalności, co pozostawało w sprzeczności z zasadami określonymi w planie kont i zasadami funkcjonowania tych kont określonym w rozporządzeniu z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

Nie prowadzono ewidencji szczegółowej do kont: 011 „Środki trwałe”, 013 „Pozostałe środki trwałe” i 020 „Wartości niematerialne i prawne”, co pozostawało w sprzeczności z art. 17 ust. 1 pkt 1

ustawy o rachunkowości oraz przepisami powołanego rozporządzenia. W przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości nie określono sposobu prowadzenia ksiąg pomocniczych dla ww. składników majątku, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.a ustawy o rachunkowości.

W dniu 31.12.2007 r. dokonano zwiększenia stanu wartościowego środków trwałych objętych ewidencją na koncie 011 o kwotę 299.605,72 zł, stanowiącą poniesione w latach 2005-2006 koszty modernizacji budynku przy ul. Kolejowej 22, który nie znajdował się na stanie składników majątku Zakładu (brak protokołu końcowego odbioru inwestycji jak i dowodu OT).

Nie przyjęto na stan środków trwałych, tj. nie prześięgowano z konta 080 „Inwestycje – zakup środków trwałych” na konto 011 „Środki trwałe”, zakupionego w 2007 r. pługa odśnieżnego i zakupionej w 2008 r. rozsypanywarko - solarki, stanowiących osprzęt zimowy dla pojazdu Mercedes UNIMOG (własność gminy), który nie został Zakładowi przekazany i nie był objęty ewidencją księgową Zakładu na koncie 011.

W księgach rachunkowych nieprawidłowo ujęto wartość ww. solarki w związku z błędnie wystawioną przez dostawcę fakturą nr 106/2008, w której wartość solarki została bezpodstawnie pomniejszona o wysokość naliczonych odsetek w kwocie 12.425 zł. za zwłokę w terminie realizacji dostawy. Konsekwencją tego było przyjęcie wartości (brutto) solarki w kwocie 28.151,50 zł, zamiast w kwocie 43.310 zł.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości związane z ewidencją składników majątku oraz ich ujmowaniem w księgach rachunkowych ponosił Główny Księgowy. Przyjęcie błędnej wartości środka trwałego było również konsekwencją braku zakwestionowania faktury przez pracowników merytorycznych dokonujących jej sprawdzenia i opisu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Kierownikowi Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Dokonanie aktualizacji dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w związku z wprowadzeniem nowego programu do obsługi finansowo-księgowej, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) oraz wprowadzenie uregulowań dotyczących sposobu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych dla środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jak i ich powiązania z kontami księgi głównej, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.a ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), w szczególności dotyczących:

- a) określenia sposobu inwentaryzacji budynków i budowli (§ 5 ust. 7 rozporządzenia),
 - b) zasad funkcjonowania kont zespołu 2 oraz ewidencjonowania na tych kontach operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
 - c) ewidencjonowania operacji gospodarczych związanych z amortyzacją na kontach 401 „Amortyzacja” oraz 761 „Pokrycie amortyzacji”.
3. Wykazywanie w bilansie jednostki należności i zobowiązań wynikających z prawidłowo zaksięgowanych sald należności i zobowiązań na kontach zespołu 2, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).
 4. Ścisłe przestrzeganie przy dokonywaniu wydatków zasady określonej w art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
 5. Zaprowadzenie ewidencji szczegółowej do kont: 011 „Środki trwałe”, 020 „Wartości niematerialne i prawne” oraz 013 „Pozostałe środki trwałe”, zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości oraz prowadzenie jej w sposób określony w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).
 6. Bieżące przyjmowanie na stan ewidencyjny składników majątku pochodzących z zakupów inwestycyjnych jak i stanowiących efekt inwestycyjny, celem odzwierciedlenia w księgach rachunkowych faktycznej ich wartości, a tym samym zapewnienie rzetelności ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów ustawy o rachunkowości.
 7. Podjęcie działań mających na celu uregulowanie spraw związanych ze środkami trwałymi niebędącymi własnością Zakładu, a na których zwiększenie wartości Zakład poniósł dodatkowe wydatki (dot. budynku przy ul. Kolejowej 22, jak i osprzętu zimowego dla pojazdu Mercedes UNIMOG) oraz poinformowanie Izby o wynikach podjętych działań.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Arkadiusz Cezary Wichniak

Burmistrz Miasta Szklarska Poręba